

Grabštejn je v Lužici

Grabštejn je pro mne – a nejspíš pro celou jednu generaci – spojen s nepřístupností a štětkem psů. Teď už jsou zas opravené objekty zčásti přístupné s průvodcem a na prohlídku je třeba si ponechat půlhodinu. Dál jej mám za příklad „tvrdošíjného sídla“. Původní hrad z 13. stol. neskončil v rozvalinách a neobohatil náš seznam zřícenin, renesanční zámek nebyl postaven na zelené louce, ale vznikl koncem 16. stol. přestavbou poničeného hradu. Klasicistní Dolní zámek pod někdejší hradem byl přestavěn z původní renesanční budovy a obklopen parkem.

Nejbližší větší obcí k němu je Hrádek nad Nisou, který je stejně jako Grabštejn ve snadném dosahu obyvatel tří států: leží v Čechách, ale blízko Polska i Německa. V Hrádku kdysi snad stával dřevěný lužický hrad grod, do dnešních dob tu zůstala obytná budova upravená z původního zámku, mnohokrát přestavovaný kostel sv. Bartoloměje a novorenesanční českokobratrský kostel. Z Hrádku nad Nisou to není daleko k Ještědskému hřbetu ani k nejznámějším vrcholům Lužických hor.

My však volíme tip prostý, bez věhlasných jmen prvotřídních památek a přírodních cílů, terénní lehkost i délkou vhodný pro trénovanou rodinu. Osou našeho výletu bude Lužická Nisa, východiskem Hrádek nad Nisou a hlavním cílem zámek Grabštejn. Dnes na základní trase vystačíme s modrou (M) a žlutou (Ž), po převážnou část trasy nemáme šanci narazit na občerstvení.

Z Hrádku nad Nisou vyjdeme po Ž na východ nejprve záhumním až k místu, kde snad stával lužický Grod a pak už po silnici dojdeme na Grabštejn. Po prohlídce pokračujeme přes les

Snímek: Marcela Mráková

Boreček do Bílého kostela nad Nisou. Kostel sv. Mikuláše, který dal obci jméno, již dávno nestojí a byl nahrazen v 17. století jiným. Také těžba stříbra a olova již patří minulosti. Zato se proti dnešnímu kostelu dochoval hrázdný cechovní dům, v němž byl později hostinec. Občerstvení v obci – nejspíš na trase jediné – najdeme i dnes.

Pak se stále po Ž vydáme na jih, přejdeme dráhu i silnici a Lužním dolem proti

proudu potoka stoupáme k Buku republiky na křižovatce značených cest. Tu se dáme vpravo po M lesem plným bunkrů k žluté odbočce na nepatrnou zřezninu Roimund. Na kuželovitém vrchu najdeme zbytky kdysi výstavného hradu, který však byl zbořen už krátce po husitských válkách. Vrátime se zpátky na M, přejdeme silnici a s malým potůčkem spěcháme k jeho ústí do Lužické Nisy. Po proudu řeky

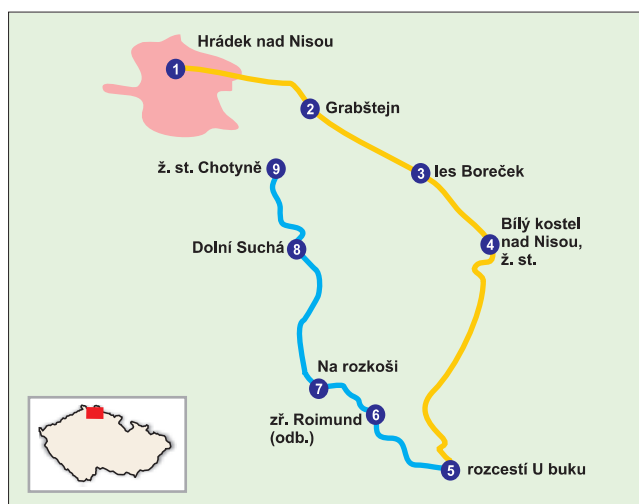
procházíme rozptýlenou Dolní Suchou a téměř nepozorovaně dojdeme do Chotyně. Odtud se můžeme vrátit do Hrádku nad Nisou vlakem (jedna stanice), nebo pěšky neznačenou silnicí podél řeky (3 km) nebo rovněž pěšky po silnici na sever se zelenou značkou ke Grabšteinu a po stejné Ž, s níž jsme sem ráno přišli (5 km).

Navržená trasa nás příliš neobohatí novými mimořádnými poznatky, ale dá každému příjemný zážitek z pobytu v pozdní jarní přírodě. ●

Jan Stráský

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Lužické hory, turistická mapa 1:50 000, edice KČT č. 14.

Trasa

1. Hrádek nad Nisou – po Ž – 2. Grabštejn (3) – 3. les Boreček (5) – 4. Bílý kostel nad Nisou, ž. st. (9) – 5. rozcestí U buku (14) – po M – 6. zř. Roimund (odb.) (17) – 7. Na rozkoši (19) – 8. Dolní Suchá (22) – 9. ž. st. Chotyně (26).